

Téma: Obehová sústava stavovcov. Prečítaj si text a odpovedz na otázky pod textom !

Stavovce majú zatvorenú obehovú sústavu (krv prúdi v uzavretej sústave ciev). Tvorí ju srdce, cievy a v nich kolujúca krv.

Srdce zabezpečuje obeh krvi v cievach svojim sťahovaním (pracuje ako pumpa). Pri obehu sa krv v pľúcach alebo žiabrach okysličuje a v ostatných orgánoch sa odkysličuje.

Cievy sú žily (privádzajú krv do srdca), tepny (odvádzajú krv zo srdca) a vlásoknice (jemné tenké cievky).

Krv je tekutina, ktorú tvorí krvná plazma a krvné bunky – červené krvinky (prenášajú kyslík), biele krvinky (obranyschopnosť organizmu) a krvné doštičky (zrážanie krvi).

Ryby, Srdce rýb má jednu predsieň a jednu komoru. Krv zo srdcovej komory prúdi do žiabier, kde sa okysličuje. Zo žiabier ide do celého tela, kde sa odkysličuje a potom sa vracia do srdcovej predsiene.

Obojživelníky, Srdce má dve predsiene a jednu komoru. Majú už dva krvné obehly – pľúcny a telový.

Plazy, O niečo zložitejší krvný obeh ako majú obojživelníky. Priehradka rozdeľujúca komoru na pravú a ľavú je väčšinou neúplná (úplnú majú iba krokodíly), takže stále dochádza k miešaniu odkysličenej (z pravej komory) a okysličenej krvi (z ľavej komory).

Vtáky, Komora je úplne rozdelená na ľavú a pravú. Krv sa už nemieša. Červené krvinky sú oválne a obsahujú bunkové jadrá.

Cicavce: Majú podobný krvný obeh ako vtáky, ale ešte o niečo zložitejší. Červené krvinky sú väčšinou bez bunkových jadier.

Otázky:

1. Stavovce majú otvorenú obehovú sústavu?
2. Čo zabezpečuje srdce pri svojej činnosti?
3. Uveď rozdiely medzi tepnou a žilou!
4. Ktoré krvinky prenášajú kyslík?
5. Ktoré krvinky sa spolupodieľajú na zrážaní krvi?
6. Koľko predsiení a komôr má srdce rýb?
7. Koľko krvných obehov majú žaby?
8. Prečo sa u jašteríc mieša odkysličená a okysličená krv?
9. Aký je rozdiel v krvinkách u cicavcov a vtákov?
10. Ktorá skupina stavovcov má najzložitejší obehový systém?